

VNITŘNÍ ŘÁD

KOVÁRNA – VÝCHOVNĚ LÉČEBNÁ JEDNOTKA

OBSAH

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ	1
1 CHARAKTERISTIKA VLJ	2
1.1 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA.....	2
1.2 VYMEZENÍ ČINNOSTI.....	3
1.3 POSLÁNÍ A CÍLOVÁ SKUPINA.....	3
1.4 CÍLE VÝCHOVNĚ LÉČEBNÉ JEDNOTKY	3
1.5 PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ.....	5
1.5.1 SLOŽENÍ ODBORNÉHO TÝMU VLJ	5
1.5.2 TÝMOVÁ PRÁCE A SYSTÉM VNITŘNÍ KOMUNIKACE.....	6
1.6 ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ SPOLUPRÁCE S OSOBAMI ODPOVĚDNÝMI ZA VÝCHOVU	7
2 POSTUP PŘI PŘIJÍMÁNÍ KLIENTŮ A PŘI UKONČENÍ POBYTU NA VLJ	8
2.1 ZÁKLADNÍ PODMÍNKY PRO PŘIJETÍ	8
2.2 PŘIJÍMÁNÍ KLIENTŮ.....	8
2.3 UKONČENÍ POBYTU	9
2.4 OPAKOVÁNÍ POBYTU	9
3 ORGANIZACE VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI	10
3.1 KAPACITA ODDĚLENÍ A DÉLKA POBYTU	10
3.2 PROGRAM VLJ.....	10
3.2.1 FÁZE PROGRAMU.....	10
3.3 FORMÁLNÍ NÁLEŽITOSTI PROGRAMU	12
3.3.1 POVINNOSTI GARANTA.....	13
3.3.2 STRUKTURA INDIVIDUÁLNÍHO TERAPEUTICKÉHO PLÁNU	13
3.3.3 TERAPEUTICKÁ KARTA	14
3.4 METODY PRÁCE A ODBORNÉHO ZACHÁZENÍ	14

3.4.1	INDIVIDUÁLNÍ A SKUPINOVÁ TERAPIE	14
3.4.2	KOMUNITNÍ ZKUŠENOST	15
3.4.3	SEBE ZKUŠENOSTNÍ ČÁST.....	15
3.4.4	TERAPEUTICKÁ KOMUNITA.....	15
3.4.5	ZÁSADY VÝCHOVNĚ TERAPEUTICKÉ ČINNOSTI	17
3.4.6	DASEINSANALYTICKÝ PŘÍSTUP VYUŽÍVANÝ PŘI PSYCHOTERAPII	17
3.4.7	KONKRÉTNÍ APLIKACE DYNAMICKÉ PSYCHOTERAPIE	18
3.5	SYSTÉM VYHODNOCOVÁNÍ	19
3.5.1	HODNOCENÍ DĚTÍ.....	19
3.5.2	HODNOCENÍ ÚČINNOSTI PROGRAMU	19
3.5.3	SYSTÉM AUTO-EVALUACE PROGRAMU	19
3.6	ZÁKLADNÍ PRAVIDLA.....	19
4	ORGANIZACE PÉČE O DĚTI.....	21
4.1	KAPACITA ODDĚLENÍ A DÉLKA POBYTU	21
4.2	ADAPTACE.....	21
4.3	FINANČNÍ PROSTŘEDKY DĚTÍ.....	21
4.4	MOTIVACE	21
4.5	POŠTA A KOMUNIKACE S VNĚJŠÍM PROSTŘEDÍM	22
4.5.1	POŠTA, ELEKTRONICKÁ POŠTA A TELEFONNÍ HOVORY.....	22
4.6	SAMOSTATNÉ VYCHÁZKY A DOVOLENKY	22
4.6.1	ZÁVĚREČNÁ ZÁTĚŽOVÁ DOVOLENKA.....	22
5	BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ	23
5.1	BOZP	23
5.1.1	PRÁCE S DOZOREM	23
5.1.2	PRÁCE POD DOHLEDEM	23
5.2	PODMÍNKY TESTOVÁNÍ NA OPL.....	23

5.3	ZDRAVOTNÍ PODMÍNKY PŘIJETÍ DO VLJ.....	24
6	ZÁVĚR	25
	PŘÍLOHA: PLÁN TÝDNE	1

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

Tento vnitřní řád (dále jen „vnitřní řád VLJ“) se vydává formou dodatku k vnitřnímu řádu Výchovného ústavu a střediska výchovné péče, Pšov (dále jen „vnitřní řád zařízení“) s číslem jednacím VÚ – 001/2014 v aktuálním znění.

Ustanovení vnitřního řádu zařízení jsou platná také pro činnost VLJ a užívají se vždy přiměřeně, není-li dále explicitně stanoveno jinak. Jeho dodržování je povinností každého dítěte a zaměstnance a dalších osob, jejichž se jednotlivá ustanovení týkají.

1 CHARAKTERISTIKA VLJ

Školské zařízení	Výchovný ústav a středisko výchovné péče, Pšov
Oddělení	Kovárna – Výchovně léčebná jednotka (VLJ)
Adresa	Výchovný ústav a středisko výchovné péče, Pšov 1, 441 01 Podbořany
Zřizovatel	MŠMT ČR, Karmelitská 529/5, 118 12 Praha 1, tel. 234 811 111
Kontakt	Ředitel zařízení, PhDr. Sava Arabadžiev <ul style="list-style-type: none">▪ (+420) 736 633 595▪ a.sava@seznam.cz Vedoucí VLJ, Bc. Slavoj Sklenička <ul style="list-style-type: none">▪ (+420) 731 551 096▪ kovarna@vupsov.cz Denní a noční služba: <ul style="list-style-type: none">▪ (+420) 778 411 319

Výchovně léčebná jednotka je součástí zařízení.

1.1 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

Ředitel zařízení	
Vedoucí vychovatel	
Vedoucí VLJ	
0,5x Psycholog	1x Speciální pedagog – etoped
2x Denní vychovatel	2x Noční asistent vychovatele
1x Vychovatel PVS	

1.2 VYMEZENÍ ČINNOSTI

Výchovně léčebná jednotka poskytuje komplexní terapeutickou, výchovnou a vzdělávací péči. Cílem je pomoci umístěným chlapcům s abstinencí na OPL a nalezení vhodného způsobu života v rámci intaktní společnosti bez drog.

1.3 POSLÁNÍ A CÍLOVÁ SKUPINA

- Chlapci ve věku 15 – 18 let s nařízeným PO či ÚV, v případě prodloužení ústavní výchovy až do 19 let. Jedná se o chlapce vykazující problematiku závadového a závislostního chování na omamných a psychotropních látkách, dalších látkových i jiných závislostech
- Zajišťování podmínek vhodných pro co nejlepší všestranný rozvoj umístěných chlapců v oblasti jejich tělesného a duševního zdraví a v oblasti psychosociálního vývoje
- Systematická a cílevědomá činnost směřující k nápravě závažné socializační odchylky v podobě poruchy chování doprovázené závislostním chováním
- Filosofie programu VLJ je založena na důvěře ve schopnost změny u každého člověka, pokud on sám chce a pokud mu jsou dočasně vytvořeny optimální podmínky, které jej chrání od nepříznivých vnějších vlivů
- Věříme ve význam změny, která je dosažena vlastním úsilím
- Věříme v pozitivní přínos zdravých mezilidských vztahů a podílu na společném rozhodování s cílem posílit vlastní odpovědnost
- Proces zakládáme na profesionalitě všech zaměstnanců, jejíž nedílnou součástí je odpovídající vzdělání, schopnost týmové práce, otevřenost k novým poznatkům a ochota přizpůsobit se potřebám organizace. Personální tým plní úlohu pozitivních dospělých vzorů

1.4 CÍLE VÝCHOVNĚ LÉČEBNÉ JEDNOTKY

Cílem programu VLJ je systémová změna na úrovni tělesného, zdravotního a psychického stavu a sociální rehabilitace, která se opírá zejména o tyto faktory:

- Respektování pravidel a schopnost nést za jejich porušení odpovědnost

- Trvalou a důslednou abstinenci
- Opuštění drogového životního stylu
- Zlepšení fyzické a psychické kondice
- Osvojení vhodných psychosociálních návyků v chování
- Budování schopnosti řešit náročné a krizové situace
- Přijetí odpovědnosti za svůj život
- Návrat do plnohodnotného a subjektivně spokojenějšího života
- Uvědomění si své životní situace
- Motivace změnit současný stav
- Vědomou péčí o svůj zdravotní stav
- Přijetí terapeutického programu
- Schopnost pracovat, vzdělávat se a zabezpečit svou existenci
- Schopnost navazovat a udržovat kvalitního partnerské mezilidské vztahy
- Hledání svého místa ve společnosti a smyslu své existence

VLJ respektuje individualitu a specifičnost každého jednoho klienta a klade zvláštní důraz na:

- Respektování pravidel komunity
- Maximální interakci mezi klienty navzájem a mezi klienty a odborným personálem
- Abstinenci od omamných a psychotropních látek a jiného závislostního chování
- Na emoční inteligenci jedince a její rozvoj
- Na komunikační dovednosti a jejich rozvoj. Ze strany odborného personálu jsou voleny komunikační rámce dle schopností a možností klientely
- Získávání a další rozvoj pracovních návyků v rámci ergoterapie
- Rozvoj sebe obslužných dovedností, schopností vnímat projevy vlastního těla apod.
- Zvyšování hranice frustrační tolerance, rozvoj schopnosti analýzy zátěžových situací a volby vhodných způsobů řešení problémů a problémových situací
- Učení a zvnitřňování schopnosti kooperace, tolerance, vzájemného respektu apod.

1.5 PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Pracovníci VLJ se řídí platnými předpisy a vnitřními směrnici zařízení a pokyny vedoucího. Dodržují profesní i lidské etické zásady vztahující se k jejich pracovním činnostem, zejména s ohledem na nejlepší zájem dítěte. Především se orientují na odbornost, důvěrnost, autentičnost, pravdivost a bezpečnost.

1.5.1 Složení odborného týmu VLJ

Ředitel zařízení

- Řídí VLJ jako jednu ze součástí VÚ a SVP Pšov
- Zajišťuje odbornou psychoterapeutickou činnost
- Výcvik v psychoterapii – 5 letý / komplexní – teoretický základ, sebezkušenostní část, supervize / směr – daseinsanalitický, psychodynamický / samostatný výkon psychoterapie

Vedoucí vychovatel

- Koordinuje činnost vychovatelů, zajišťuje provoz a případně řídí činnost asistentů pedagoga

Vedoucí VLJ

- Je odpovědný za činnost VLJ, odpovídá za organizační, obsahovou a odbornou úroveň práce
- Definiuje a sdílí s pracovníky jednotnou filosofii práce a užívaných přístupů
- Koordinuje program VLJ a určuje směr terapeutické činnosti, organizuje odborný dohled a participuje na programu VLJ. Směřuje další profesní vzdělávání pedagogických pracovníků na VLJ

Speciální pedagog - etoped

- Provádí etopedickou diagnostiku dítěte, vyhotovuje specializované posudky
- Poskytuje etopedickou intervenční činnost
- Je odborným konzultantem pro ostatní pracovníky oddělení a pro spolupracující instituce
- Realizuje komunitní aktivity

Psycholog

- Provádí psychologickou diagnostiku dítěte, vyhotovuje specializované posudky
- Poskytuje psychologickou intervenční činnost
- Je odborným konzultantem pro ostatní pracovníky oddělení a pro spolupracující instituce
- Realizuje individuální a skupinovou psychoterapii

Vychovatel pracovně výchovných činností

- Zabezpečuje realizaci pracovně výchovných činností podle programu VLJ

Denní vychovatel

- Zabezpečuje realizaci programu VLJ
- Poskytuje odbornou zpětnou vazbu a hodnocení dalším odborným pracovníkům
- Spolupracuje s dalšími pracovníky, kteří vykonávají činnost v rámci VLJ a poskytuje jim personální podporu
- Odpovídá za odborné vedení asistentů vychovatele
- Je garantem pro přidělené klienty, z čehož mu vyplývají dílčí povinnosti

Noční asistent vychovatele

- Zabezpečuje realizaci programu VLJ v průběhu noční služby
- Poskytuje odbornou zpětnou vazbu a hodnocení dalším odborným pracovníkům

1.5.2 Týmová práce a systém vnitřní komunikace

- a) Denní porady – V rámci setkání týmu jsou uváděny poznatky z reflexí členů komunit, terapie a dodržování režimu za uplynulý den, dále je vymezena činnost pro daný nebo další den, projednány jsou oblasti logistického a personálního zabezpečení aktivit, na poradě je doplněn žurnální zápis o důležité poznatky z předcházejícího dne
- b) Týdenní porady – Porady týmu jsou prostředkem pro sdílení informací, zkušeností, sjednocování postupů, osobní i profesní růst, pomáhají k udržování kvality péče o klienty a v neposlední řadě jsou pak i jedním z prostředků prevence syndromu vyhoření. Patří proto

mezi základní a povinné součásti práce v terapeutické komunitě, probíhají jedenkrát týdně. Obsahem jsou provozní a technická sdělení, průběžné referování o klientech, diskutování a hledání řešení komplikovaných či nestandardních situací, podrobné probírání kazuistik, rozbor a korekce terapeutických cílů a postupů, diskuse a sjednocování postupů

1.6 ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ SPOLUPRÁCE S OSOBAMI ODPOVĚDNÝMI ZA VÝCHOVU

- Rodiče, případně zákonní zástupci jsou informováni o důležitých událostech týkajících se jejich dítěte, či dítěte svěřeného jim do péče, písemně, tel. Či jinou cestou. Jedná se například o útěk dítěte ze zařízení, změny ve zdravotním stavu apod.
- Informace běžného charakteru jsou rodičům, případně zákonným zástupcům sdělovány jen v případě konkrétní žádosti
- Telefonický kontakt klienta a rodičů, případně zákonných zástupců je umožněn každodenně. Pokud sdělení nesnese odkladu, kdykoliv v průběhu dne, jinak v době osobního volna klientů
- Návštěvy rodičů, případně zákonných zástupců jsou stanoveny na neděli v dopoledních hodinách. O návštěvě musí být vyrozuměn vedoucí VLJ, který s touto skutečností seznámí ředitele VÚ a SVP Pšov. V případě potřeby realizovat návštěvu v jiný den je nutné o tomto vyrozumět vedoucího VLJ, který tuto skutečnost konzultuje s ředitelem VÚ a SVP Pšov
- Telefonické spojení s vedoucím VLJ a ředitelem VÚ a SVP Pšov je v oprávněných případech možné i po pracovní době

2 POSTUP PŘI PŘIJÍMÁNÍ KLIENTŮ A PŘI UKONČENÍ POBYTU NA VLJ

2.1 ZÁKLADNÍ PODMÍNKY PRO PŘIJETÍ

K přijetí klienta do programu musí být splněna alespoň jedna z následujících podmínek:

- a) Soudem nařízený výkon opatření
- b) Žádost rodičů, popřípadě osob odpovědných za výchovu
- c) Zájem klienta o účast v programu v rámci VLJ
- d) Rozhodnutí pedagogické rady o vhodnosti zařazení klienta do programu VLJ

Závaznou podmínkou pro přijetí je:

- a) Realizace výkonu předběžného opatření, ochranné či ústavní výchovy
- b) Věk klienta 15 až 18 let, v případě prodloužení ústavní výchovy 19 let, minimálně však devět týdnů před dosažením zletilosti či ukončením realizace ústavní výchovy z jiného důvodu
- c) Podepsání kontraktu

2.2 PŘIJÍMÁNÍ KLIENTŮ

Příjem klientů je realizován z DÚ, VÚ, DDŠ po předchozím projednání s OSPOD anebo na základě rozhodnutí ve správním řízení dle §10, zákona číslo 500/2004 Sb., a na základě § 24, odst. 3, písm. c), zákona číslo 109/2002 Sb. ve znění pozdější novel. Před nástupem probíhá vstupní posouzení klienta, které vychází:

- a) Z běžného posouzení v rámci komplexní zprávy
- b) Z výstupů individuálního pohovoru etopeda, který zjišťuje náhled chlapce na vlastní drogový problém, motivaci pracovat na daném problému, zjištění případných kontraindikací
- c) Ze vstupního garantského pohovoru

Vstupní posouzení slouží k zjištění závažnosti drogového problému u chlapců, motivaci chlapce řešit problém, zjištění případných kontraindikací.

2.3 UKONČENÍ POBYTU

Ukončení pobytu je možné z následujících důvodů:

- a) Klient absolvoval celý program a dosáhl druhé fáze plnění programu
- b) Klient hrubě a opakovaně porušuje podmínky a pravidla výchovně léčebného programu. Pobyt lze klientovi ukončit i v případě, že bylo soudně rozhodnuto o jeho realizaci a to při závažném porušení povinností a pravidel či zákonů
- c) Klient je dlouhodobě nemocen a neplní tedy ze zdravotních důvodů program v požadovaném rozsahu
- d) Klient jedná v rozporu s podmínkami nástupu, nejeví o program zájem a pobyt neplní původně stanovený cíl. V závěrečné zprávě a případné zprávě pro soud je jasně uvedeno chování a jednání klienta, jeho aktivita a nesplnění programu v požadovaném rozsahu
- e) Ukončení realizace programu z rozhodnutí klienta. Klient již nemá o službu zájem a opouští VLJ v následujících 48 hodinách
- f) Na žádost rodičů
- g) Extrémní projevy agrese – ohrožení ostatních klientů na VLJ
- h) Jiné důvody, vždy však s ohledem na oprávněné zájmy klienta

2.4 OPAKOVÁNÍ POBYTU

Opakování pobytu je možné za splnění následujících podmínek:

- a) Klient musí být v režimu PO, ÚV
- b) Opakování pobytu zhodnotí stanovená komise, kdy se zabývá zejména důvody opakování pobytu, osobní motivací klienta a předpoklady účelnosti opakovaného pobytu. V rámci realizace programu klient dosáhl 1 či 2 stupně plnění cíle programu
- c) Důvodem ukončení pobytu nebyly patologické jevy – šikana, ublížení na zdraví, verbální ataky klientů a personálu apod.

3 ORGANIZACE VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

3.1 KAPACITA ODDĚLENÍ A DÉLKA POBYTU

- a) Kapacita oddělení VLJ je 8 lůžek, za optimální vytížení se považuje 5-6 umístěných klientů
- b) Program výchovně léčebné jednotky je koncipován na 12 týdnů, včetně 1 týdne zátěžové dovolenky
- c) VLJ je strukturována jako uzavřená skupina
- d) Datum spuštění určuje u každé skupiny vedoucí VLJ a předává ke schválení vedoucímu vychovateli

3.2 PROGRAM VLJ

Program výchovně léčebné jednotky vychází z dokumentace VÚ a SVP Pšov, zejména z vnitřního řádu a je specificky upraven pro potřeby VLJ. Toto s ohledem na specifické aktivity zaměřené na terapii rizikového či závislostního chování na OPL, alkoholu a ve vztahu k dalším nelátkovým závislostem. Denní řád programu je uveden jako příloha tohoto vnitřního řádu VLJ.

3.2.1 Fáze programu

Program VLJ je jednotně členěn na tři základní postupové fáze. Pro každou fázi jsou specifikovány povinnosti, které chlapec plní a podmínky pro přestup do vyšší fáze.

- a) Nultá fáze (14 dní) – Klient není plnoprávným členem komunity. Klient má v této fázi následující povinnosti:
 - Seznamuje se s pravidly komunity
 - Ujasňuje si svou motivaci
 - Má za úkol sepsat životopis o rozsahu 2x A4 a odevzdat ho garantovi nejpozději 10. den pobytu v komunitě (garant do 2 pracovních dnů přečte životopis a poskytne zpětnou vazbu)
 - Každodenní psaní deníku, který předkládá svému garantovi nebo určenému členu týmu

- Nejpozději 14. den Nulté fáze požádá komunitu o přestup do První fáze, podmínky k přestupu jsou:
 - 1) Odevzdaný a garantem schválený životopis
 - 2) Bez negativního výchovného opatření
 - 3) Úspěšné absolvování přezkoušení ze znalosti pravidel komunity (přezkoušuje pověřený vychovatel)
 - 4) Ústní podání žádosti o přestup do První fáze v rámci komunitního sezení
- Pokud není splněna některá z podmínek pro přestup do První fáze, nebo komunita přestup neschválí, komunita rozhodne, zda klient získá dalších 7 dní na doplnění všech úkolů a zažádá znovu o přestup, nebo rozhodne, zda komunitu opustí
- b) První fáze (1 měsíc) – Klient je plnoprávným členem komunity. Klient má v této fázi následující povinnosti:
 - Prokazuje iniciativní postoj pracovat na sobě
 - Bezproblémově funguje v režimu oddělení
 - Zapojuje se do základních funkcí v komunitě
 - Společně s garantem zpracovává individuální plán
 - Nejpozději 30. den První fáze požádá komunitu o přestup do Druhé fáze, podmínky k přestupu jsou:
 - 1) Mít absolvovanou životopisnou (biografickou) skupinu
 - 2) Splněný individuální plán na dané období
 - 3) Získané potřebné hodnocení nutné k dosažení kladného hodnocení v měsíci, pokud klient získá záporné hodnocení – bude mu udělena výstraha, pokud získá záporné hodnocení opětovně, může být z programu vyřazen
 - 4) Ústní podání žádosti o přestup do Druhé fáze v rámci komunitního sezení, současně chlapec sděluje, čeho již dosáhl a na čem chce během Druhé fáze pracovat
 - Pokud není splněna některá z podmínek pro přestup do Druhé fáze, nebo komunita přestup neschválí, komunita rozhodne, zda klient získá dalších 14 dní na doplnění všech úkolů a zažádá znovu o přestup, nebo rozhodne, zda komunitu opustí
- c) Druhá fáze (1 měsíc) – Klient prokazuje dlouhodobou schopnost iniciativního a zodpovědného přístupu. Klient má v této fázi následující povinnosti:

- Zvládá zodpovědné funkce
- Účastní se chodu komunity
- Společně s garantem zpracovává průběžně individuální plán
- Zpracovává plán hledání zaměstnání, je-li těsně před dovršením věku 18 let
- Uspořádává si občansko-právní záležitosti (doklady, pojištění apod.)
- Nejpozději 30. den Druhé fáze požádá komunitu o ukončení programu, podmínky k ukončení jsou:
 - 1) Splněný individuální plán na dané období
 - 2) Získané potřebné závěrečné hodnocení (dosahuje alespoň v jedné z aktivit nadprůměrného hodnocení), nutné dosáhnout kladného hodnocení za 2 měsíce, pokud klient získá opakované záporné hodnocení, může být z programu vyřazen
 - 3) Zodpovědné plnění náročnějších funkce, popř. spoluúčast při plnění funkce
 - 4) Být příkladem členům (v chování i chodu komunity)
 - 5) Přinášet vlastní témata na komunitu
 - 6) Být aktivní
 - 7) Dokládá kvalitní zpracování zápisů do deníku
 - 8) V případě potřeby dokončuje plán hledání zaměstnání a občansko-právní záležitosti
 - 9) Dostává doporučující stanovisko pro ředitele k povolení dočasného pobytu mimo zařízení

3.3 FORMÁLNÍ NÁLEŽITOSTI PROGRAMU

- a) Kontrakt – Jedná se o písemně uzavřenou dohodu mezi klientem a týmem VLJ, v rámci které jsou vymezena práva a povinnosti klienta ve vztahu k programu VLJ a jeho pobytu ve VLJ. Kontrakt s klientem podepisuje vedoucí VLJ
- b) Stanovení garanta – Každý klient má stanoveného garanta. Garantem je člen týmu VLJ (ten je seznámen se strukturou vedení garantských pohovorů a sestavování individuálních terapeutických plánů a s dalšími vyplývajícími povinnostmi). Garant je přidělován poměrným způsobem. Po odchodu klienta je garantovi přidělen nově příchozí klient. Klienti se závažnější drogovou závislostí nebo vícečetnou diagnózou jsou přidělováni garantovi s nejvyšším

odborným vzděláním. Garant je klientovi přidělen v Nulté fázi. Změna garanta je možná po domluvě s vedoucím VLJ

- c) Individuální terapeutický plán – Vychází z vyhodnocení rizik a potřeb klienta při řešení jeho závislostního chování, podklady pro sestavení plánu vychází zejména z garantských pohovorů a výstupů terapeutických skupin. Dílčí cíle a úkoly si stanovuje průběžně klient sám formou „závazků“. Plán sestavuje klient ve spolupráci se svým garantem
- d) Terapeutická karta klienta – nad rámec dat zaznamenávaných v systému EVIX je vedena specifická dokumentace klienta

3.3.1 Povinnosti garanta

- a) Kontrola plnění podepsaného kontraktu
- b) Provedení úvodního pohovoru (motivace k odvykání, stručná anamnéza, dle potřeby požádá o zabezpečení psychodiagnostického vyšetření)
- c) Vedení individuálního případu klienta včetně vedení terapeutické karty klienta
- d) Pomoc klientovi při stanovení a aktualizaci individuálního terapeutického plánu, přitom vychází z životopisu klienta a jeho projevů v komunitě
- e) Čtení deníku – dává zpětnou vazbu písemně či rozhovorem nad zápisy zpravidla 1x týdně
- f) Vedení garantského pohovoru 1x za 14 dní: plnění individuálního terapeutického plánu, dlouhodobé cíle, závazky, motivace, vztahy v komunitě, začlenění do komunity, zvládnutí režimu, reflexe, bažení apod.
- g) Informování týmu o důležitých skutečnostech týkajících se jím vedených případů, konzultace jednotlivých případů s kolegy v rámci a porad a setkání
- h) Výstupy ve vztahu ke klientovi, vedené v elektronické podobě, přičemž jejich struktura je vymezena
- i) Komunikace s rodinou klienta a to i při návštěvě VLJ anebo při návštěvě v prostředí rodiny

3.3.2 Struktura individuálního terapeutického plánu

- a) Závislost – projevy, na které bude zaměřena pozornost a péče (chutě, bažení, interakce ve skupině, osobnostní prvky, možnosti následné péče apod.)
- b) Občansko-právní záležitosti – vyřízení občanského průkazu apod.

- c) Rodinné vztahy – forma komunikace s rodinou, blízkou osobou aj.
- d) Cíle aktivit – pracovní oblast, zahrada, reedukační a vzdělávací aktivity
- e) Ukončení pobytu v ústavu – zabezpečení zázemí, pracovního uplatnění, následné péče
- f) Vyhodnocení probíhá v rámci komunity zaměřené na vyhodnocení závazků. Členové komunity, tým, garant v rámci vyhodnocení dávají zpětnou vazbu o splnění závazků a naplnění stanovených cílů

3.3.3 Terapeutická karta

- a) Terapeutická karta obsahuje významné informace a data vztahující se k zacházení s klientem. Kartu zakládá a průběžně vede garant
- b) Terapeutická karta obsahuje zejména kontrakt, individuální terapeutický plán a výstupní strukturované hodnocení
- c) V rámci terapeutické karty je doporučeno vést vstupní hodnocení a průběh terapie

3.4 METODY PRÁCE A ODBORNÉHO ZACHÁZENÍ

Metody práce jsou rozděleny svým charakterem následovně:

- a) Základní forma odborného zacházení – skupinová forma práce, skupinová terapie
- b) Individuální forma odborného zacházení – garantské pohovory a individuální intervence
- c) Podpůrné metody – pracovní terapie, sportovní aktivity
- d) Edukativní metody – vzdělávací aktivity, reedukační aktivity, zájmové aktivity

3.4.1 Individuální a skupinová terapie

Terapie je specifická činnost zaměřená na vyhledání a uvolnění příčiny potíží ze současnosti či minulosti. Vyhledání a uvolnění příčiny potíží vede k odstranění nežádoucího stavu a uvolnění jedince na psychické úrovni, promítá se do myšlení, prožívání, vztahů a celkového pocitu spokojenosti a dobré nálady. Terapie je zaměřena nejen na jedince, v případě psychoterapeutické komunity se jedná o zaměření na dynamiku skupinových jevů aktuální povahy s ohledem k souvislostem z období dětství, dospívání a významné události ze života, jenž mohou mít vliv na aktuální stav osobnosti

klienta. V rámci terapie se pracuje s jevy – vědomí, nevědomí, obrana, přenos a protipřenos, což jsou pojmy psychoanalytické. Součástí dějů jsou však i jevy psychosomatické – sny, krize, psycho – traumata, ale i jevy pozitivní a nadějně.

3.4.2 Komunitní zkušenost

Program VLJ je založen na skupinové (komunitní) práci. Klienti se setkávají během celého dne a společně realizují program VLJ. Organizovanou podobou komunitních setkání jsou plánované komunity. V komunitě probíhá i většina dalších aktivit, které jsou realizovány v rámci programu VLJ. Činnosti jsou založeny výhradně na reflexi, interakci a kooperaci. Smyslem komunitní práce je tvorba a maximální možný rozvoj reflexe života v rámci intaktních lidských společenství.

Komunitní zkušenost probíhá ve skupině, která pracuje s psychodynamickými postupy a metodami. Jedná se o prvky humanistických přístupů k psychoterapii – gestaltterapie, daseinsanalýzy, dále rodinné terapie apod.

3.4.3 Sebe zkušenostní část

- Sebe poznání, náhled a vhled do struktury vlastního já, osobního i rodinného vývoje, jeho potence i patologie.
- Zrání a osobní růst, vymezení vlastního „já“ a budování pozitivní svébytnosti
- Hledání kapacit ke zvýšení sociální inteligence a její maximální možný rozvoj
- Posilování odolnosti v sociální zátěži, nácvik a zvnitřňování vhodných přístupů a volby řešení zátěžových situací. Konfrontace vlastního „já“ s „negativními“ stránkami vlastní osobnosti, se symptomy a poruchami
- Náhled do psychosomatických souvislostí a základní orientace v této problematice

3.4.4 Terapeutická komunita

Terapeutickou komunitu vnímáme jako systém organizace terapeutického zacházení, v rámci něhož tým i klienti vytvářejí otevřenými informacemi propojenou a koordinovanou skupinu se společným terapeutickým cílem. K hlavním principům patří spoluúčast klientů na terapii, účinná komunikace na

všech úrovních, podíl každého člena na rozhodování (není-li v rozporu se zákonem nebo jinými předpisy), soudržnost, sociální učení, zpětná vazba o vlastním chování. Nezastupitelnou roli v tomto systému sehrávají každodenní schůzky týmu a klientů, kde dochází k vzájemnému informování a projednávání problémů ve vztazích, stejně jako schůzky členů týmu, na nichž se usiluje o pochopení dění v komunitě.

Terapeutická komunita nabízí klientům integrovanou zdravotní, sociální a výchovnou péči. Strukturovaným komunitním životem se prolínají jednotlivé terapeutické aktivity, které souhrnně vytvářejí komplexní režimový program. Základním prostředím terapeutických aktivit je celodenní život v komunitě. Komunita vede klienty k respektování a dodržování režimových pravidel, k zodpovědnosti za jejich porušení.

Terapeutická komunita stimuluje osobní růst klientů v bezpečném prostředí. S klienty je zacházeno jako s osobami zodpovědnými za svůj stav a svoji situaci. Komunita jim nabízí pomoc, kterou se učí sami požádat. Toto učení je podporováno zvládáním různých psychických stavů, včetně krizových, různých rolí a zažíváním zátěžových situací v kontrolovaném prostředí. Klientům je umožněno dělat chyby, současně však přejímají stále vyšší míru zodpovědnosti za sebe a jsou schopni pomáhat ostatním členům skupiny. To postupně zvyšuje jejich sebehodnocení, které pomáhá potlačit strach z neúspěchu a odmítnutí. Klient se učí být čestný, otevřený a přistupovat aktivně k řešení běžných problémů.

Cílem skupiny je:

- Otevírání a pochopení vlastních a konkrétnímu člověku příslušajících možností a potenci smysluplného života v rámci intaktní společnosti
- Otevírání vztahů a vztahových procesů v komunitním a skupinovém setkávání
- Zakládání předpokladů pro pravidelně a kvalitní vedení vnitřního života i soužití s druhými lidmi při zachování specifičnosti vlastní osobnosti
- Aktivní účast na životě společnosti. Porozumění lidským společenstvím, která se podílejí na růstu a rozvoji lidských vztahů, vazeb a soužití. V souvislosti s uvedeným jde též o poznání a orientaci v oblasti barrier, omezení a příčin potíží v problematice soužití a komunikace

- Obnova tradičních hodnot a objevování nových. Pochopení patologie a opouštění hodnot falešných
- Rozvoj vlastní osobnosti, svých možností, schopností a vztahového potenciálu. Zrání a prožívání života ve všech jeho etapách
- Pěstování odvahy a rozvoj schopnosti porozumění smyslu, realizaci změny, odvahy vzdát se nereálných iluzí, postavit se sebe klamu a upustit od nereálných očekávání

3.4.5 Zásady výchovně terapeutické činnosti

- Pravidelnost, soustavnost, poslušnost, intenzita, zvyšování nároků a zátěže
- Vedení deníku – pomůcka pro zaznamenání momentálního rozpoložení, dějů a jevů na skupině, prožívání vztahů, konfliktů a zážitků
- Tolerance, důvěra, aktivita, spolurozhodování, spolupráce na tvorbě pravidel a zásad komunity
- Zvýšený podíl sociálního učení
- Program založen na psychoterapii

3.4.6 Daseinsanalytický přístup využívaný při psychoterapii

Terapie je zaměřena na maximální možný rozvoj každého klienta být sám sebou v rámci společnosti. Probíhá v duchu hesla „Být sám sebou a neztratit druhé, být autenticky s druhými a přitom neztratit sám sebe.“

Skupinová práce se odehrává v rovině přirozené řeči a živé osobní zkušenosti, je založena na potřebě a aktivitě klientů a citlivém vedení terapeutem. Skupinové jevy a problematika spolu bytí jsou ponechány ve svých původních a jedinečných významech. Nevyužívá se invazivních strategií, hlubinného myšlení apod. Rozhovor je veden ne invazivně, v přirozené rovině a nenuceně proniká do všech témat lidské existence včetně osobní svobody a odpovědnosti.

Člověk se přirozeně a primárně řídí vlastním porozuměním své bytí a bytí obecně. Dle tohoto zaujímá postoje, volí způsoby chování a jednání a pod vlivem subjektivního pohledu na uvedené se dále vyvíjí jeho osobnost. V terapeutické činnosti se zabýváme pocity a momentálním stavem klienta (ů),

protože každé porozumění, chápání a vnímání je nějak laděné. V tomto psychoterapeutickém přístupu mají přednost bezprostřední vztahy a dialog přednost před tzv. psychoterapeutickými technikami. Tyto využíváme spíše jako doplňkové nikoliv primární. V případě jejich využití se klade velký důraz na jejich přirozenou a vhodnou aplikaci. Tento (fenomenologicky hermeneutický) přístup striktně zohledňuje fakticitu lidské existence s ohledem na specifičnost osobnosti každého jedince, tím nám dává možnost pochopení každého jednoho z nás. Určující strategií je nutnost vyhnout se všemu mechanickému a manipulativnímu.

3.4.7 Konkrétní aplikace dynamické psychoterapie

Dynamická psychoterapie je vnímána jako skupinová aktivita klientů, kde je kladen důraz na naučené chování, zejména v dětství a dospívání. Pozornost se věnuje interpersonálním vztahům a aktuálním konfliktním situacím, v nichž se hledají projevy maladaptivního chování klienta, jež je podmíněno minulými zkušenostmi. Dynamická psychoterapie zdůrazňuje význam terapeutického vztahu.

V terapeutickém vztahu pracuje terapeut s přenosem klienta i protipřenosem svým. Terapeut pomáhá klientovi porozumět dynamickým vztahům mezi minulými zážitky a současnými postoji a tím také symptomům a zjevným obtížím. Příčina obtíží je hledána v klientovi samém a v jeho interpersonálních vztazích.

V prostředí terapeutické komunity jsou využívány zejména tyto mechanismy:

- Skupinová psychoterapie
- Biografické skupiny
- Racionální terapie a nácvik
- Interakční výcvik
- Prevence relapsu

3.5 SYSTÉM VYHODNOCOVÁNÍ

3.5.1 Hodnocení dětí

- a) Systém hodnocení vychází z vnitřního řádu zařízení a užívá se v nezměněné podobě

3.5.2 Hodnocení účinnosti programu

- a) Slovní a písemné hodnocení účinnosti programu probíhá denně v rámci večerních a ranních komunit, jednou týdně v rámci volné tributy (týdenní hodnocení vedoucího vychovatele)
- b) Cílem hodnocení účinnosti je poskytnout klientovi informace o výsledcích v režimové, pracovní a terapeutické části programu oddělení
- c) Režimová a pracovní oblast se vyjadřuje podle výkonové škály: nedostatečný výkon, podprůměrný výkon, průměrný výkon, nadprůměrný výkon
- d) Terapeutická oblast se vyjadřuje dílčími schopnostmi klienta, zejména schopnost otevřít se, řešit své potíže, schopnost přijímat a poskytovat zpětnou vazbu aj.
- e) Průběžné vyhodnocení individuálního terapeutického plánu v dílčích oblastech
- f) Komparace vstupního, průběžného a výstupního hodnocení

3.5.3 Systém auto-evaluace programu

- a) Sledování počtu klientů, kteří absolvovali terapeutický program ve všech fázích
- b) Vyhodnocení dodržování jednotlivých bodů programu
- c) Vyhodnocení dodržování zákonů a dalších směrnic zařízení
- d) Vyhodnocení výsledků screenů zaměřených na zneužití návykové látky a preventivních kontrol detektorem alkoholu u klientů

3.6 ZÁKLADNÍ PRAVIDLA

- Respektování nulové tolerance ve vztahu k přítomnosti a manipulaci s omamnými a psychotropními a dalšími návykovými látkami
- Porušení pravidel se projednává komunitně

- Veškeré činnosti, úspěch i selhání se projednávají komunitně
- Respektování nulové tolerance k násilí
- Aktivita klientů ve vztahu k realizaci programu VLJ. Pasivní přístup je projednáván komunitně

4 ORGANIZACE PÉČE O DĚTI

4.1 KAPACITA ODDĚLENÍ A DÉLKA POBYTU

samostatná budova dislokovaná mimo hlavní areál VÚ a SVP Pšov, která disponuje dvoulůžkovými pokoji pro jednu výchovnou skupinu, v budově je dále terapeutická místnost – klubovna, kuchyňka, sociální zázemí a zázemí pro pedagogické pracovníky. K budově dále náleží pozemek ve formě parčíku s dvěma jezírky a zahradou se skleníkem pro pěstování rostlin a plodin.

4.2 ADAPTACE

Adaptace je součástí celého léčebného programu. K prvnímu kroku přistupuje budoucí klient VLJ již před zahájením realizace programu VLJ a to ve chvíli, kdy se rozhodne k absolvování programu a podepsání kontraktu. Jedná se o rozhodnutí k učinění tohoto kroku, příprava a zahájení realizace výchovně léčebného programu. V další fázi se klient začleňuje do skupiny, seznamuje se s pravidly a podmínkami a zároveň tyto přijímá. Dochází na stanovení cílů a postupů zvládnání výchovně léčebného programu, opravných prostředků apod.

4.3 FINANČNÍ PROSTŘEDKY DĚTÍ

Výše kapesného je určována v souladu s ustanoveními zákona číslo 109/2002 Sb. Ve znění pozdějších novel.

4.4 MOTIVACE

- Plnění požadavku OSPOD
- Plnění požadavku soudu
- Dlouhodobá dovolenka jako součást programu 7 – 14 dní – dle rozhodnutí Etoped, psycholog a vedoucí vychovatel (shoda uvedených)
- Atraktivní aktivity dle rozhodnutí a možností – Etoped, psycholog a vedoucí vychovatel (shoda uvedených)

- Osobní zvýhodnění či individuální ocenění v rámci navrženého výchovného opatření – navrhuje etoped, psycholog a vedoucí vychovatel (shoda uvedených)
- Důvod pro udělení podmíněčného pobytu doma, toto za splnění dalších vázaných podmínek

4.5 POŠTA A KOMUNIKACE S VNĚJŠÍM PROSTŘEDÍM

4.5.1 Pošta, elektronická pošta a telefonní hovory

- a) **Dopis** – neomezeno
- b) **Telefonní hovor ze služebního zařízení** – k dispozici denně, maximálně 3 minuty
- c) **Vlastní mobilní telefon** – k dispozici denně, užívání možné mimo řízené aktivity
- d) **Elektronická pošta** - je umožněna v rámci řízených aktivit na PC učebně

4.6 SAMOSTATNÉ VYCHÁZKY A DOVOLENKY

Klient zařazený do programu Výchovně léčebné jednotky získává nárok na samostatné vycházky a dovolenky dle zákona. Dále jsou samostatné vycházky a dovolenky vnímány jako zátěžová součást programu Výchovně léčebné jednotky ve VÚ a SVP Pšov.

4.6.1 Závěrečná zátěžová dovolenka

- a) Závěrečná zátěžová dovolenka je nad rámec těch stanovených zákonem
- b) Závěrečná dovolenka je pevnou součástí programu oddělení a trvá minimálně 7 dnů
- c) V průběhu dovolenky je zvýšený kontakt s příslušným oddělením OSPOD a osobou odpovědnou za výchovu
- d) Po návratu z dovolenky je proveden test na přítomnost OPL
- e) Úspěšnost absolvování dovolenky je součástí celkového vyhodnocení programu

5 BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ

5.1 BOZP

Je organizováno v souladu s platnými zákony a předpisy v době, kdy je klient přijímán do programu VLJ s ohledem na BOZP pro mladistvé a to vzhledem k jejich věku. BOZP je rozšířeno o vnitřní předpisy pro děti v zařízení pro výkon PO, ÚV a OV.

Zda se na konkrétním pracovišti jedná o práci pod dohledem či dozorem rozhoduje vedoucí VLJ, případně instruktor pracovně výchovných činností.

5.1.1 Práce s dozorem

Práce s dozorem je specifická v tom, že osoba (př. Instruktor pracovně výchovné činnosti), vykonává nepřetržitý dozor nad dodržováním BOZP. Tato osoba musí být schopna zrakem obsáhnout veškerá pracoviště, na kterých je vykonávána činnost, tak aby mohla neprodleně zasáhnout v případě, že dojde k porušení BOZP nebo ohrožení života či zdraví.

5.1.2 Práce pod dohledem

Osoba pověřená dohledem zkontroluje pracoviště s ohledem na podmínky BOZP před zahájením práce. Pokud všechna místa výkonu činnosti neobsáhne zrakem, v průběhu činnosti je obchází a kontroluje.

5.2 PODMÍNKY TESTOVÁNÍ NA OPL

Testování klientů VLJ na přítomnost OPL, alkoholu apod. je prováděno nepravidelně dle uvážení pedagogických pracovníků, dle předem stanoveného plánu a vždy po návratu z dovolené.

5.3 ZDRAVOTNÍ PODMÍNKY PŘIJETÍ DO VLJ

Do programu VLJ nelze přijmout:

- a) Akutně intoxikovaného klienta
- b) Klienta, který má diagnostikovanou závažnou psychickou poruchu vyžadující péči odborníků z oblasti psychiatrie
- c) Klienta, u něž byla diagnostikovaná hepatitida, HIV či infekční onemocnění

Ostatní zdravotní problematika je posuzována individuálně a je vždy přihlíženo k zájmu klienta o přijetí do programu VLJ. V zásadě platí, že pokud je klient schopen výkonu opatření PO, OV či ÚV v rámci výchovného zařízení, je schopen zařazení do programu VLJ s ohledem na výše uvedené důvody nepřijetí do programu.

6 ZÁVĚR

Výchovně léčebné skupiny se podřizují výhradně zájmu klienta. Jejich činnost je citlivá a respektuje individualitu každého jedince, jako jedinečné osobnosti. Hlavní zásadou je dobrovolnost a samotný zájem klienta. Za žádných okolností nesmí být terapeutické působení konáno v rozporu se základní listinou práv a svobod. Nesmí být v žádném případě pociťováno jako neúměrný tlak. I přes nutnost dodržování základních zásad a principů, které jsou stanoveny v tomto individuálním řádu výchovně léčebných skupin, je nutné vycházet z komplexní znalosti osobní, rodinné a zdravotní anamnézy a preferovat mimo skupinové principy, také principy individuální výchovy.

PŘÍLOHA: PLÁN TÝDNE

Čas	Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek	Čas (víkend)	Sobota	Neděle
6:30 – 7:00	Budíček, hygiena	Budíček, hygiena	Budíček, hygiena	Budíček, hygiena	Budíček, hygiena	8:00 – 8:30	Budíček, hygiena	Budíček, hygiena
7:00 – 7:30	Snídaně	Snídaně	Snídaně	Snídaně	Snídaně	8:30 – 9:00	Snídaně	Snídaně
7:30 – 10:30	Ergoterapie	PVS	PVS	PVS	PVS	9:00 – 9:30	Komunita	Komunita
10:30 – 11:00	Svačina	Svačina	Svačina	Svačina	Svačina	10:00 – 12:00	Ergoterapie	Ergoterapie
11:00 – 13:00	Psycholog/Ředitel	PVS	PVS	PVS	PVS	12:00 – 12:30	Oběd	Oběd
13:00 – 13:30	Oběd	Oběd	Oběd	Oběd	Oběd	12:30 – 13:30	Osobní volno	Osobní volno
13:30 – 14:00	Osobní volno	Reflexe PVS	Reflexe PVS	Reflexe PVS	Reflexe PVS	13:30 – 16:00	Zážitková aktivita	Zážitková aktivita
14:00 – 15:00	Etoped	Osobní volno	Osobní volno	Osobní volno	Etoped/Soc. prac.	16:30 – 17:00	Večeře	Večeře
15:00 – 16:00	Vzdělávací akt. 1	Sportovní aktivity	Reedukační akt. 1	Reedukační akt. 2	Vzdělávací akt. 2	17:00 – 19:00	Zážitková aktivita	Zážitková aktivita
16:00 – 16:30	Večeře	Večeře	Večeře	Večeře	Večeře	19:00 – 19:30	Večeře	Večeře
16:30 – 17:30	Osobní volno	Arteterapie	Muzikoterapie	Pohybová terapie	Socializační aktivity	19:30 – 20:00	Úklid	Úklid
17:30 – 18:30	Počítače	Osobní volno	Osobní volno	Osobní volno	Osobní volno	20:00 – 20:30	Komunita	Komunita
18:30 – 19:00	Večeře	Večeře	Večeře	Večeře	Večeře	20:30 – 21:00	Hygiena, večerka	Hygiena, večerka
19:00 – 19:30	Úklid	Úklid	Úklid	Úklid	Úklid	* Pátek, Sobota se svolením nočního asistenta pedagoga možnost prodloužení večerky do 23:30 hod.		
19:30 – 20:00	Komunita	Komunita	Komunita	Komunita	Komunita			
21:00 – 21:00	Hygiena, večerka	Hygiena, večerka	Hygiena, večerka	Hygiena, večerka	Hygiena, večerka			